

Koordinaatti

**Materiaalit ja palvelut
Groomingin ennaltaehkäisy osaksi
oman organisaation toimintaa**

Materiaalivinkit

Materiaalivinkit nuorten
parissa toimiville koottu
yhteen:

[www.koordinaatti.fi/
grooming/materiaalivinkit](http://www.koordinaatti.fi/grooming/materiaalivinkit)

Lataa Ei seksuaaliselle kaltoinkohtelulle -opas

Helsingin kaupungin ja Nuorten Exitin yhdessä toteuttama opas on tarkoitettu helsinkiläisille nuorisotyöntekijöille seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi, sekä kaltoinkohtelua kokeneiden nuorten auttamiseksi ja ohjaamiseksi oikean tuen piiriin. Oppaasta löytyy apua mm. siihen, miten käsitellä teemaa nuorten kanssa ennaltaehkäisevästi.

Tutustu Nuorten Exitin

materiaalipankkiin

Erilaisia materiaaleja ja vinkkejä ottaa puheeksi seksuaalisen kaltoinkohtelun teema nuorten kanssa. Sivulta löytyy mm. ohjelmatarun teemailtaan, lautapeli ja ohjeita nuorille suunnattujen videoiden purkuun. Testaa tietosi seksuaalisesta itsemääräämisoikeudesta EHYT ry:n ja Nuorten Exitin toteuttamassa [visassa](#).

#HUPSISTA, KUINKA SE SATTUIKAAN!

Toisinaan käy niin, että homottelua, ahdistelua, koskettelua tai muuta seksuaalista kaltoinkohtelua kohdanneen kokemus ohitetaan ja hänelle sanotaan jotain sellaista, mikä satuttaa ja syyllistää enemmän kuin lohduttaa ja tukee. Keräsimme sinulle bingoakupongin ja toivomme, että ripustat sen jollekin näkyvälle paikalle itsesi ja muiden tutkailtavaksi!

Käytä bingoa näin: Rastita möläytykset joihin olet kohdannut, pohdi voisitko itse käyttää parempia tapoja? Jaa bingoa ja haasta muut aikuiset pohtimaan, kuinka seksuaalisen kaltoinkohtelun kokemuksia vähätellään ja miten nuoren kertoessa hänelle tulisi vastata. Löydät bingoapuvuorokortista ja somejakoa varten osoitteesta <http://bit.ly/hupsistabingo>. Sosiaalisessa mediassa käytämme tunnusta #hupsistabingo #nuortenexit

<p>“Se on heidän tapansa osoittaa, että he pitävät sinusta.”</p> <p>PAREMPI: Jokaisella on oikeus päättää omat rajansa ja pitää niistä kiinni.</p>	<p>“Se taitaa tykätä susta.”</p> <p>PAREMPI: Kenelläkään ei oikeutta kohdella sinua noin. Haluaisitko, että puhun heille?</p>	<p>“Ne ovat vaan kateellisia.”</p> <p>PAREMPI: Toi ei ole OK. Mitä voidaan tehdä asialle yhdessä?</p>	<p>“Ei se varmaan mitään pahaa tarkoittanut.”</p> <p>PAREMPI: Olipas tökeröä, ei noin voi toimia.</p>
<p>“Mitäs menit leikkimään poikien kanssa.”</p> <p>PAREMPI: Tuollainen käytös ei ole hyväksyttävää. Sä et ole tehnyt mitään väärää.</p>	<p>“Sillä on vaan itellä paha olla, yritä ymmärtää.”</p> <p>PAREMPI: Ymmärrän, että susta tuntuu pahalta. Sillä ei ole mitään oikeutta käyttäytyä noin.</p>	<p>“Älä ole tuommeinen tosikko!”</p> <p>PAREMPI: No huh, kyllä tuosta saa loukkaantua!</p>	<p>“Sä varmaan annoit sen ymmärtää.”</p> <p>PAREMPI: Sä et ole tehnyt mitään väärää.</p>
<p>“Se mikä ei tapa, se vahvistaa!”</p> <p>PAREMPI: Olit tosi rohkea, että kerroit mulle. Kiitos.</p>	<p>“Etkö sä nyt huumoria ymmärrä.”</p> <p>PAREMPI: Toi on todella inhottavaa. Ymmärrän, että tuntuu epämiellyttävältä.</p>	<p>“Kukaan ei tykkää kantelijasta.”</p> <p>PAREMPI: Hyvä, että tulit puhumaan asiasta. Tällainen otetaan vakavasti.</p>	<p>“Et vaan kiinnittä siihen huomiota niin se loppuu.”</p> <p>PAREMPI: Hienoa kun kerroit. Tälle laitetaan nyt stoppi!</p>
<p>“Anna vaan mennä toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos.”</p> <p>PAREMPI: Onpa inhottavaa. Ymmärrän, että tilanne ahdistaa.</p>	<p>“Sä varmaan ymmärsit sen väärin.”</p> <p>PAREMPI: Selvitetään asia. Kenelläkään ei ole oikeutta kohdella sinua noin.</p>	<p>“Ei se mihinkään lopu valittamalla.”</p> <p>PAREMPI: Kiitos kun kerroit. Lupaen, että asiaan puututaan.</p>	<p>“Hei, se oli vitsi / sarkasmia / ironiaa.”</p> <p>PAREMPI: Tota ei voi laittaa vitsailun piikkiin, sehän oli ilmeistä häirintää!</p>

JOKAISELLA ON OIKEUS OLLA RAUHASSA!

Mietityttääkö jokin seurusteluun, seksuaaliseen kaltoinkohteluun tai seksin vaihtamiseen liittyvä tilanne? Saat tukea kotisivulla olevasta chatissa nimettömästi ja luottamuksellisesti keskiviikkoisin kello 18-20. Löydät meidät somesta nimellä @nuortenexit

Lataa Lapset ja nuoret kokevat seksuaalista häirintää ja siihen liittyvää kiusaamista digitaalisessa mediassa -selvitys

Pelastakaa Lapset ry:n tekemässä selvityksessä kartoitetaan lasten ja nuorten kokemaa seksuaalista häirintää ja siihen liittyvää kiusaamista digitaalisessa mediassa.

**LASTEN JA NUORTEN KOKEMA
SEKSUAALINEN HÄIRINTÄ JA
SIIHEN LIITTYVÄ KIUSAAMINEN
DIGITAALISESSA MEDIASSA**

"Sain alastonkuvan, vaikka en sitä kysynyt enkä halunnut. Estin ihmisen sosiaalisessa mediassa ja olin aika hämilläni."

 Pelastakaa Lapset

Tutustu Nuorten Exitin materiaaleihin

Tietoa omista rajoista sekä tukea tilanteissa, joissa omia rajoja on rikottu 13–29-vuotiaille. Sivulta löytyy mm. minivisa, blogi ja chat-palvelu.

Lue ohjeet: Hei nuori! Tiedätkö kuinka toimia turvallisesti verkossa?

Pelastakaa Lapset ry:n sivustolle on koottu ohjeita, siitä, miten toimia turvallisesti verkossa.

Väestöliiton nuorten palvelut

Lue asiantuntijoiden kirjoittamia tekstejä murrosiästä, seksuaalisesta hyvinvoinnista ja ihmissuhteista. Q&A

Seksuaalisuudesta nuorille -palstalla vastataan 13–19-vuotiaiden nuorten lähettämiin viesteihin.

Maksuton seksuaalivointachati alle 20-vuotiaille.

Lataa huoneentaulu seksuaalioikeuksista.

SEKSUAALIOIKEUDET

1. OIKEUS OMAAN SEKSUAALISUUTEEN

Kuka saa nauttia seksistä? Pitääkö olla tietynlainen, että saa nauttia omasta sukupuolesta? Miltä tuntuu asua maassa, jossa seksuaalivähemmistöt on kielletty lailla?

2. OIKEUS TIETOOON SEKSUAALISUUDESTA

Millaista olisi elää maassa, jossa nuorille ei tarjota lainkaan seksuaalikasvatusta? Miten seksuaalikasvatus voisi tavoittaa ne, jotka eivät pääse kouluun? Saavatko kaikki tietoa seksuaalisuudesta, myös vähemmistöt kuten vammaiset?

3. OIKEUS SUOJELLA ITSEÄN JA TULLA SUOJELLUKSI

Miksi niin moni tyttö on naimisissa alaikäisenä? Mitä tarkoittaa sukuelinten silvonta? Mitä on seksuaalinen häirintä? Onko nimittely väkivaltaa?

4. OIKEUS SEKSUAALITERVEYSPALVELUIHIN

Minkälainen on hyvä lääkäri? Mitä tarkoittaa luottamuksellisuus? Miten varmistetaan, että kaikki saavat ehkäisyä sitä halutessaan? Mitä tapahtuu, jos abortti on maassa lailla kielletty?

5. OIKEUS TASA-ARVOON JA SYRJIMÄTTÖMYYTEEN

Kenen ääni saa kuulua? Mistä löytää rohkeutta vastustaa epätasa-arvoisuutta? Voiko taiteen kautta vaikuttaa? Toimiiko politiikka?

6. OIKEUS YKSITYISYYTEEN

Kuka saa päättää, mitä kerrot seksuaalisuudestasi? Kuuluuko asiasi sukulaisillesi? Entä jos tarvitset esimerkiksi vamman takia apua päivittäisissä toiminnoissa? Mitä kannattaa postata nettiin?

7. OIKEUS VAIKUTTAA

Pelottaako sinua kävellä yksin kadulla, jos olet tyttö? Entä jos olet erinäköinen kuin muut? Voiko ihminen olla laiton? Minkälaiset parisuhteet maassasi sallitaan?

seksuaalioikeudet käsittävät laajasti seksuaalisuuteen liittyviä elämäntilanteita, eikä niille ole yhtä ainoaa määritelmää. esimerkiksi Kansainvälisellä perhesuunnittelujärjestöjen liitolla IPPF:llä ja Seksuaaliterveyden maailmanjärjestö WAS:lla on omat seksuaalioikeuksien julistuksensa. Myös Maailman terveysjärjestö WHO on määritellyt seksuaalioikeudet. Seksuaali- ja lisääntymisoikeudet mainitaan myös useissa kansainvälisissä toimintaohjelmissa ja sopimuksissa. Niiden edistäminen on tärkeää kestävä kehityksen saavuttamiseksi ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi.

www.vaestoliitto.fi

Katso lyhytelokuvat:

Yksittäistapaus.fi

Yksittäistapaus-lyhytelokuvat tuovat esiin naisiin kohdistuvaa näkymätöntä vallankäyttöä niin yksityiselämässä kuin yhteiskunnassa. Tavoitteena on tarjota välineitä sukupuolittuneen vallankäytön ja seksuaalisen häirinnän käsittelyyn ja sanallistamiseen. Elokuviin käsittelyn tueksi on keskustelumateriaalit.

Koordinaatti

Groomingin ennaltaehkäisy osaksi oman organisaation toimintaa

Arvot ja asenteet
Tietoa
Suunnitelmallisuus
Yhteistyö
Osaaminen
Kohderyhmä(t)
Resurssit
Arviointi

**Mistä liikkeelle?
Ketä mukaan?
Toimenpiteet?
Kompastuskivet?**

Yleisiä huomioita:

- kulttuurin muutos, oikeus omaan tilaan
- osana opiskelijien sisältöjä
- henkilöt, joista lähteä liikkelle
- ajatus siitä mistä liikkelle, kaikkea ei voi tarkkaan suunnitella
- moniammatillisuus
- pieni organisaatio etuna, nopeasti liikkelle
- lapsen oikeudet
- tiedontarve
- Seri-tukikeskukset
- SeriE (Sexpo)
- Puheeksi ottaminen
- käsitteet ja tunnistetaan mistä on kysymys
- koko yhteisö mukaan
- mikä oikein, mikä väärin
- nuorilta tietoa, mukaan kouluttamaan ja jakamaan tietoa

Ota haltuun nämä neljä vinkkiä!

- Etsi tietoa ja tutki
- Puhu rohkeasti ja kohtaa
- Vahvista nuorten turvataitoja
- Ole esimerkkinä

Koordinaatti

Koordinaatti kiittää!

Projektipäällikkö **Mika Pietilä**, p. 044 703 8216

Projektisuunnittelija **Merja-Maaria Oinas**,
p. 040 6641 852

etunimi.sukunimi@ouka.fi

www.koordinaatti.fi/grooming

